

'HANDIG ALS WE RUZIE HEBBEN MET ONZE VROUWEN'

Het Kiel zal de komende maanden bruisen van het leven. Het Nederlandse kunsten- en liefdeskoppel **Andreas Hetfeld-Suus Baltussen** doet een oproep aan alle inwoners om een gigantisch vogelnest in elkaar te steken. *Nesten op het Kiel* moet meer nestwarmte geven aan wat ooit een hartelijke volksbuurt was. Wij lokten het kunstenaarsduo en twee buurtbewoners naar dezelfde ruif.

woord **Ive Van Orshoven**
beeld **Johannes Vande Voorde**

V.l.n.r.: Frans, kunstenaars Suus Balthussen en Andreas Hetfeld, en Kielenaar Mohamed.

Frans Broers en Mohamed Makhi zijn rasechte Kielenaren: de eerste werd er 77 jaar geleden geboren, de tweede woont er al sinds 1966. Frans zetelt in een tiental vzw's uit de wijk en Mohamed geeft voetbaltraining aan kinderen in ontmoetingscentrum Nova. Hoezo, een asociale buurt?

Frans, jij was bij de eersten om *Nesten op het Kiel* te steunen. Is de nood zo hoog?

Frans Broers: 'Ik vind dat de buurt er met de jaren sociaal op achteruit is gegaan. Vroeger, in de jaren '50 en '60, was de samenhangigheid heel groot. Gaandeweg

Bovendien zal er in het paviljoen een camera staan die live de vorderingen van de bouw toont. Met die camera en met gratis bussen tijdens het openingsfeest willen we een brug slaan tussen de woningblokken en de museumwijk. We nodigen iedereen uit om mee te doen.'

HANGKUIKENS

Hoe ga je te werk bij de bouw van zo'n nest?

Hetfeld: 'We planten stevige wilgentakken in de grond. Door andere wilgentakken ertussen te weven kunnen de buurtbewoners het nest versterken. De binnenkant wordt met mos bedekt, zodat je binnen en buiten kunt lopen. Naarmate de

en wat we met dit project kunnen bereiken. Die gesprekken beginnen bij de betekenis van een nest, maar eindigen vaak in gesprekken over de buurt. Wat hangjongeren betreft hebben we trouwens goede ervaringen. Tijdens een vorig project in Nederland waren ze zo betrokken dat ze het nest begonnen te verdedigen.'

GEBOGENHEID

Waarom juist een nest en bijvoorbeeld geen grote speeltuin?

Hetfeld: 'Omdat een nest veel symbolischer is. Het staat voor geborgenheid en veiligheid, zaken die verdwijnen als je elkaar niet meer kent. Met de bouw willen we verbindingen tussen de mensen leggen, tussen jong en oud, autochtoon en allochtoon. Daarom hebben we ook de moskeeën aangeschreven.'

Mohammed Makhi: 'Ik hoop dat het lukt, want de allochtonen zijn niet zo makkelijk te bereiken. Maar het kan wel. Ik zit hier nu toch ook, of niet? Ik woon hier al ruim veertig jaar, en heb nog de tijden van Juan Lozano gekend. Mijn broer, Bachir Makhi, was in '83 de eerste Marokkaan in de eerste ploeg van *den Beerschot*.'

Hetfeld: 'Een van de redenen waarom ik de nestprojecten bedacht heb, is het contact met de natuur. Daarom gebruiken we alleen natuurlijke materialen,

wat voor een speeltuin toch moeilijker is. Suus en ik zijn opgegroeid in de natuur en we vonden dat geweldig. Stadsjongeren zitten te veel achter hun computer, terwijl er zelfs in de stad natuur te zien is.'

ZWIJNENSTAL

Een nest dat groeit en bloeit, vraagt ook onderhoud. Wie zal daarvoor zorgen?

Hetfeld: 'De bevolking, die tijdens het bouwproces de zorg draagt voor de groei. Die zorg moet na de voltooiing verder leven. Als alle bewoners betrokken zijn bij het nest, kan het uitgroeien tot een symbool voor een multiculturele samenleving waar iedereen deel van uitmaakt.'

Makhi: 'Het is belangrijk dat het nest blijft. Wanneer we ruzie hebben met onze vrouw en niet meer binnenmogen als we te laat thuis komen, kunnen we altijd daar gaan slapen. 'Mijn slaapkamer is mijn nest', zeggen wij trouwens. Een proper nest, bedoel ik dan. Want als Vlamingen zeggen dat hun kamer 'ne nest' is; hebben ze het meestal over een vuile zwijnenstal.'

'Je ziet het nest dagelijks groeien door mensenhanden én door de natuur'

heeft de wijk zich in drie stukken gesplitst. Het stuk rond de Sint-Bernardsesteenweg heeft vooral migranten aangetrokken en kampt met vergrijzing. Het centrale gedeelte, rond de Abdijstraat, zag de betere buurtwinkels verdwijnen om plaats te maken voor grote winkelketens, en de Middelheimwijk was vroeger helemaal niet zo residentieel als nu.'

Andreas Hetfeld: 'We proberen met dit project die eenheid terug te brengen. In het Braempaviljoen van het Middelheimmuseum loopt vanaf het openingsfeest een expo met kunstwerken die het nest in een breder verband plaatsen.

lente vordert, zullen de takken knoppen en blaadjes krijgen. Je ziet het nest dus dagelijks groeien door mensenhanden én door de natuur. Op het groots afsluitfeest zal het helemaal af zijn.'

Heb je geen schrik voor vandalisme? Niets zo kwetsbaar als kunst in de openbare ruimte.

Suus Baltussen: 'Als je zo denkt, kan je kunst alleen maar opsluiten. Maar er schuilt natuurlijk waarheid in, en daarom spreken we de hele buurt aan. We hebben hier alle buurtverenigingen, sportclubs en scholen gecontacteerd. We hebben met de geïnteresseerden gefilosofeerd over wat een nest is

Nesten op het Kiel, openingsfeest op za 15 maart van 14u tot 18u, slotfeest op zo 27 april van 15u tot 19u, bouw sessies van di tot za. Meer info bij Nova: 03/259.04.20 of nova@stad.antwerpen.be.